

2.4. 2021

Velký pátek

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi!
Amen.

Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není.“ Všichni kazí, zohavují, na co sáhnou, nikdo nic dobrého neudělá. Hospodin na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli. Zpronevěřili se všichni, zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprosto nikdo.

Žalm 14,1-3

Píseň 309 (sl. 1-3)

Modlitba: Bože věčný a svatý, to ty jsi nám snad vložil do srdce touhu po dobru, kráse, po věčnosti. Kde se s nimi setkáváme, kde je můžeme ochutnat, tam se radujeme, ožíváme, rozkvétáme. Jenomže – a to před tebou přiznáváme – dokážeme v sobě tuto touhu zadusit, dokážeme jí pohrdnout, dokážeme dávat přednost – často pro nás zcela nepochopitelně – zlému. Jsme spolutvůrci svého osudu, máme podíl na bídě světa, promarňujeme často také svou nečinností vzácný čas, který jsi nám daroval pro život na této zemi. Máme zmatek v tom, co je podstatné. I za ten zmatek však neseme plnou odpovědnost. Pane, prosíme tě o odpuštění. Tebe i své bližní. Blízké i daleké. Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Lidé, sestry a bratři, odpusťte. - - Pane, pamatuj na nás, pomoz nám, znovu nás vezmi do svých rukou a uhněť ke svému obrazu, vdechni do nás nanovo svého ducha života. Amen.

Čtení: L 23,20-46

Píseň 309 (sl. 4-5)

Text: L 23,39-43

Kázání:

Tady, kde nyní jsme, je místo zvané Lebka. Konečná stanice. Visíme každý na svém kříži. Odsouzení na smrt. Nikdo z nás tomu nemůže uniknout. Ať děláme, co děláme, už je rozhodnuto. Jsme jako přibití. Směřujeme ke smrti neodvratně. To je naše lidská situace. Danost.

A teď evangelium vypráví příběh o tom, že mezi námi, stejně odsouzený a přibitý je Ježíš Nazaretský. Co to pro nás znamená? Co se tím pro nás mění? Tahle epizoda se dvěma zločinci v symbolické zkratce předestírá dvě možnosti. Ukřižovaný Ježíš mezi námi může pro nás znamenat buď všechno nebo nic.

Dva zločinci po Ježíšově levici a pravici představují dvě cesty, dva možné vztahy k Bohu, k sobě samému, k životu. Tihle zločinci nejsou nějakou zvláštní kategorií lidského rodu. Jsou prostě lidmi. Jsme to my. V biblickém pohledu člověk (každý z nás) dostává do života obrovský vklad, hřivnu důvěry, naděje, lásky. Ale většinu toho

potenciálu zbůhdarma prošustrujeme. Zpěvák žalmu si zoufá: „...zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprosto nikdo.“ Nedokážeme se vyhnout tomu, abychom se nakonec nějak do toho zlého, co se děje, nezapletli. Jsme v tomto smyslu činitelé zla, zločinci, nebo přinejmenším spolupachatelé. Nemůžeme se ze své odpovědnosti vyvázat.

A teď evangelium vypráví příběh o tom, že mezi námi je Ježíš Nazaretský. Co to pro nás může znamenat? Záleží asi na tom, kým pro nás Ježíš je...

Jsi Kristus neboli Mesiáš? Pomazaný Boží, vyslanec dobrého Stvořitele, toho, kdo posuzuje dobré a zlé, kdo rozhoduje o životě a smrti?

Dva zločinci po Ježíšově levici a pravici představují dvě možnosti. Jednou možností je odmítnout Ježíše jako Krista. Tak to udělá první zločinec. Navazuje na posměch Ježíšových soudců a kolemjdoucích. Mohlo by to vypadat jako modlitba, jako upřímná prosba: Zachraň sebe i nás! Zoufalství a bolest, které jsou za těmi slovy, jsou skutečné, ale nelze je utišit, nelze pomoci, jestliže se obrníme ironií, agresivitou, zlobou. Je to bezvýchodné. Je tu totiž podmínka: jsi-li Kristus, tedy takový, jakého já chci. Je to pochopitelná, taková přirozená náboženská víra, která chce mít boha k dispozici podle své potřeby. Zachraň mne z toho, do čeho jsem se dostal. Z toho, co mi tihle zlí lidé dělají! Jenže takový zřejmě Bůh, Otec Ježíše Krista není. A tento člověk se s ním mívá. Co chybí jednomu, ukazuje se na přístupu toho druhého.

A co to je? Sebereflexe, poctivost, pravda vůči sobě samému. Vyznání vin. Takhle je to spravedlivé. Z hlediska Božího i lidského přijímám svůj úděl. A o tobě, Ježíši, nepochybuji. Neptám se, nežádám, jen prosím a nechávám na tobě: Pamatuj na mne, až přijdeš do svého království. (Přijď tvé království... Ne má, tvá vůle se staň...)

A Ježíš odpovídá: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“ Častěji během svého života Ježíš oznamuje, že Boží věci se dějí už dnes. Vysvobození, uzdravení, záchrana. Vyhlížíte Boží království? Je mezi vámi! Dnes budeš v ráji. Proč namísto o Božím království mluví o ráji? Jde o totéž? Anebo je tu jemný rozdíl? Království jako oblast moci, autority, kdežto ráj více zdůrazňuje návrat ke vztahu důvěry a blízkosti se Stvořitelem? Navzdory mému zločinění.

Evangelium je plné paradoxů. A tady je jeden z nich: Boží království je mezi vámi! Ukřižované království visí bezmocně mezi odsouzcenci na smrt, a přece má moc ještě dnes, už dnes zachránit z prázdnoty a beznaděje. Tak tohle je víra. Obrátit se s důvěrou na Ježíše nikoli jako na divotvorce ve chvíli, kdy koná své zázraky, nýbrž ve chvíli, kdy je ukřižován.

Ježíš už předem své učedníky několikrát upozorňuje, že musí být počten mezi zločince. Myslím, že tomu nemohou rozumět. Ale tím, že je Ježíš počten mezi zločince, dává zločincům šanci, že mohou být počtení ke Kristu.

Tady je místo zvané Lebka. Žijeme ve stínu smrti. Přibiti ke svému osudu. Ale mezi námi je Ježíš, ten ukřižovaný Kristus. Pro zločince znamenala jeho přítomnost naděje v poslední minutě, zatímco pro nás může znamenat naděje pro hodiny, dny a roky, které jsou před námi. Jsme přibiti, ale smíme vidět cestu a smíme ji volit v předstihu. Smíme se přihlásit, přimknout, důvěřovat Kristu už nyní. Bojíš se smrti? Zvol si ukřižovaného Krále – je tvou dobrou nadějí. Amen.

Píseň 309 (sl. 6-8)

Večeře Páně

Přímluvná modlitba

Pane, prosíme za slabé, prosíme za ty, kdo nestačí tempu a nárokům současné společnosti, za ty, kdo zůstávají stranou. Prosíme za lidi znevýhodněné, za nemocné, za lidi s postižením, za ty, kdo patří k menšinám, za uprchlíky a migranty, za ty, kdo nejsou vidět ani slyšet, za naše sestry a bratry nepatrné.

Prosíme za naši vládu, prosíme za lidi mocné a vlivné, za ty, kdo mají odpovědnost za celek a také za ty slabé, prosíme za moudrou a spravedlivou správu věcí veřejných, aby zde všichni lidé mohli žít pokojně a užitečně.

Prosíme za nás všechny, kdo tu žijeme, domácí i příchozí, prosíme za odpovědnost jednoho za druhého, jak tu jsme vedle sebe a spolu, prosíme za zájem o souseda, obec, stát, za občanskou odpovědnost.

Prosíme za lidská práva ve světě. Dávej sílu vzdorovat totalitám, zastávat se nespravedlivě stíhaných, dej odvahu omezit svou spotřebu a být ohleduplný vůči přírodě.

Prosíme za tvou církev jako prostor, kde zaznívá tvé Slovo svobodně a pravdivě a kde se setkáváme jako sestry a bratři. Prosíme za církev, která nepečuje jen sama o sebe, nestrachuje se, ale vydává se ochotně podle tvé vůle k užitku bližním i celému stvoření. Otče náš...

Píseň 320 (sl. 1-3)

Ohlášky, sbírka

Poslání: Ř 8,1-11

Požehnání

Píseň 322